

Prošnja Orlov k sv. Alojziju.*)

Zaščitnik naš in vzor, sveti Alojzij-junak, ki si v nevarnostih mehkuznega dvornega življenja s trdim in vstrajnim samopremagovanjem ohranil neskajljeno čistost svoje duše, prosi za nas, da si v vsakdanji samoodpovedi priborimo tako disciplino volje, da premagamo v sebi vsako grešno poželenje ter si ohranimo lepoto, veselje in srečo čiste mladosti.

Sv. Alojzij, ti si meril vse zadeve svojega življenja na večnih ciljih, zvest svojemu geslu: „Kaj pomeni to za večnost“ si stalno usmeril svoje življenje kvišku, izprosi nam to veliko modrost, da bomo znali uravnati vse stremljenje svoje proti večnemu cilju, da bo še našega življenja smer stalno obrnjena kvišku. — Amen.

Dr. Gr. Rožman.

○○○○○○○○○○

Prudens:

Džentlmen.

Gotovo si že večkrat slišal besedo džentlmen, ki je angleška. Angleži zaznamujejo z njo človeka, ki ima vse one čednosti, katere smatrajo za najbolj vzorne in potrebne v življenju. Tudi vzor Orla, kakršnega smo si mi zamislili, se močno približujejo džentlmenstvu.

Džentlmen je hraber, se zna premagovati, je premišljen in zvest, kakor smo te čednosti naslikali v naših predidocih razpravah. Ne smemo pa pozabiti neke temeljne lastnosti džentlmenškega značaja,

ki je z omenjenimi v tesni zvezi: resnicoljubnost, moško odkritost. Džentlmen sovraži hinavščino, pretiravanje, zavijanje, baharijo, priliznjenost, opravljanje, zahrbtnost, prazno obljubovanje, besedolomstvo, varanje; z eno besedo vse, kar je z lažjo in lažnjivostjo v zvezi.

Zato pa je džentlmen tudi ponižen in ponosen obenem, nikoli pa ne napušen, ohol. Oholi človek ali prevzetnež, kakor pravimo, vidi in priznava samo sebe, ima sebe za najboljšega in najlepšega, druge

*) Sv. Alojzij je orlovski praznik. Odseke opozarjamo na § 132 Poslovnika, zadnji stavek, ki določa: Na te praznike prisostvujejo vsi redni člani odseka skupno sv. maši in prejmejo skupno sv. obhajilo. (Pripomnja uredništva).

pa vse smatra daleč pod seboj. Džentlmen pa priznava vsakemu svoje, vsakega človeka po pravici in resnici presoja in oceni, najbolj pa pozna samega sebe in svoje slabosti ter nepopolnosti; zato se pa tudi vedno prizadeva, da samega sebe izboljša. Ta prava in plemenita ponižnost je kraljica vseh čednosti, v čemer vsi soglašajo.

Ponižnost je pravzaprav tudi resničnost. Ponižnost vidi vse tako, kakor je v resnici, in se po tem ravna. Ponižni človek vidi, da je on nič, Bog pa vse: zato je veren. Ponižni človek spoznava, koliko dobrega mu storijo ljudje, koliko se ima zahvaliti staršem, bratom, sorodnikom, duhovniku, učitelju, tovarišem, občini, koliko jim zato dolguje: zato je socialen, rad vsakemu pomaga, živi takorekoč samo svojim dolžnostim, si stavlja v življenju veliko nalogo in vzore. Spoznava, koliko mu še manjka do popolnosti, zato druge sodi milo, sebe pa najstrožje. Sebe vedno zapostavlja, če gre za zmago ideje, visokega namena, za blagor drugih, naroda; sebe smatra zgolj za služabnika Boga, soljudi in velike misli.

Prevzetnež pa prav nasprotno: njemu ni nič vredno, nič sveto, nič vzvišeno kakor samo njegova lastna malenkostna oseba, njegov lastni blagor, njegove lastne želje in lastna nečimrnost. Ponižnež je človek, ki vidi vse, kakor je v resnici, prevzetnež pa vidi vse napačno, v luči svojega napačnega, z eno besedo: laže sebi in drugim, češ, kako sem jaz imeniten, ves ostali svet pa nič.

Džentlmen pa je skoz in skoz resničen, pravičen in zato ponižen v plemenitem smislu te besede; zato ni nečimern, ni nepremišljen, ni nezvest, ni strahopeten, dočim je prevzetnež malenkosten, nespameten, ker se ne zna krotiti, lažniv in se boji resnice, resnične čednosti, resničnega človeka, ka-

teremu kljub svoji oholosti podleže. Tako so vse te reči, kakor vidite, lepo med seboj v zvezi.

Ne misli pa, dragi Orel, da je ponižni človek brez ponosa, da pred vsakim klecne na kolena, da si pusti vse reči, da se ničemu in nikomur ne ustavlja, da se boji povedati svoje mnenje in se skriva: nasprotno! Resnično ponižen človek je prav posebno ponosen, hraber, odločen in odkritosrčen kakor pravi džentlmen. Zakaj vzor mu je popolna resnica in resničnost v vsakem pogledu. On se boji samo Boga in njegovih zapovedi, sicer pa nobene stvari in nobenega človeka na svetu. Če kaj spozna za prav, potem se za to zavzame, brani pravično stvar kot lev in ne odneha, ne slabi stvari, ne slabemu človeku za nobeno ceno na svetu. On ve, kaj zmore in koliko je v resnici vreden; zato pa drži na svojo čast toliko kakor na čast drugih, svojih prijateljev, svojega društva, svoje domovine, svoje vere. Njegova čast, to je njegova resnična krepost, njegova neomadeževanost. Njegova čast pa so tudi njegovi tovariši, skupna stvar, za katero se borijo, njihovo skupno prepričanje, njihova vera in njihov program, njihova stranka. Prevzetnež pa sploh nima programa in stranke, ker ne priznava nad seboj kaj večjega in višjega; on tudi v društvu in stranki išče samo svoje koristi in svoje lastne časti. Ta „čast“ prevzetneža pa ni obenem čast drugih, je le lažičast, je le povzdigovanje lastne nečimrnosti, je le bahaštvo in malikovanje svoje osebe brez ozira na druge, brez ozira na kakšno skupno idejo.

Tako sem ti torej v glavnih obrisih naslikal džentlmena, kakršen mora biti vsak Orel: hraber, pogumen, premišljen, zvest, resničen, ponižen in obenem ponosen na čast ideje, za katero se bori, in na čast, ki pristoja njemu samemu kot njenemu služabniku!

○○○Ⓞ○○○

Škender:

Meditacija.

Kako so naše duše blatne!

Temó za mater kličemo

in njenim blodnjam pravimo: sestre ...

Vi starci

in mi mladi:

še v čaši belih lilij žužki gomaze ...

Kako so naše duše blatne!

Posvaljkane tančice

si v mlakuži cestni lužimo ...

V napoj omamnih vin

obrazo vtapljamo

in kužimo — — —

*Prav kakor star izhoben tlak
so naše duše blatne.*

Mimogrede sem stopil k našemu Dragu. Skoro vsak dan sem ga obiskal, ker je bil ljubezni vreden, da sem ga videl in zopet odšel s temno slutnjo in morečo skrbjo.

„Bog, Ti ga čuvaj in ohrani, Ti mu vrni drago zdravje“, sem moledoval v svojem srcu, ko mi je v bridkosti vstal spomin iz prejšnjega dne.

Tam na gričih na zeleni trati so se igrali otroci in so se oglašale pomladne trobentice.

„Gospod kaplan“, je začel Drago, „glejte, kako je lepo, meni pa pogrebno pesem pojo“.

Tedaj mi je nekaj stisnilo srce, zagrabilo me je v grlu, ozrl sem se v stran in utrnil solzo.

„Nikar tega! Solnce te ogreje, povrne moč in zdravje in zopet boš pri nas“.

Za hip se mu je radost zasmejala iz oči in up, in zopet izginila kakor večerni blisk za daljnjo goro.

„Ne, gospod, jaz ne več! Ne morem. Glejte, vrnem vam tajniške knjige“, se mu je utrgalo iz prsi.

Poleg sebe jih je imel, ko sem prišel k njemu in čutil sem v njegovem glasu trepet, ki je izražal bolelost, kakor da s temi knjigami izgubi pol življenja.

„Dragi, ohrani jih; saj se ti zdravje že vrača“, sem ga skušal pregovoriti. „Pri tekmah boš že lahko nastopil.“

Hvaležno me je pogledal, za kip pomolčal, potem pa je zopet neusmiljeno vrezal v razbolelost srca:

„Zame so tekme končane. Vzemite knjige.“

„Dajte jih Francelnu . . .“ in jih je pograbil in potisnil meni v roke. Takrat sem se bal, da se ne razjokam kakor otrok in sem hitro vstal in naglih korakov odšel. Ob vogalu šele sem se ustavil in zaklical: Dragi, na svidenje pri tekmah. —

„Bog, Ti mu vrni ljubo zdravje“, sem poprosil drugi dan, ko sem šel zopet na obisk.

„Gospod, pa bom tekmoval“, me je veselo pozdravil. „Prosim za poslovník“.

Še isti dan sem mu ga nesel in dolgo sva potem kramljala. Pozabil je na bolezen in govoril samo o svojih upih, nadah, živo in prepričevalno, kakor da jih vidi že uresničene: kako bomo v rojstnem Žužemberku dvignili Orla po notranji moči in zunanem sijaju. Kako bodo fantje živeli v medsebojnemu prijateljstvu srčno srečni in zadovoljni. In jih je naslikal te fante, kakor jih je hotel imeti: čiste, vesele, korajžne, odločne in usmiljene. Pozorneje sem se vtopil v njegove oči in obraz in v trenutku mi je bilo jasno, da ima pred seboj odprto — ne Zlate knjige — ampak svojo zlato dušo in v njej čita, kar je tam napisano. Tisti hip sem se zavedel, menda prvič v polni meri: kaj so tekme in njih namen. Ne znanje na izust, dragi bratje, ne zmaga v prvenstvu in z njo priborjena nagrada, ampak življenje v duhu Zlate knjige: zlata duša in zlato srce. — Kdor to doseže, je tekme dokončal in nagrada za prvenstvo sta lepota in ljubezen božja. —

Veliko soboto je bilo. Voščil se mu še vesele praznike, se poslovil in odšel.

Nisem ga več našel živega. Velikonočni pondeljek je mirno, brez smrtnega boja nepričakovano izdihnil svojo blago dušo. Še ob grobu sem ga blagroval, da je tekme dokončal in dobil prvenstvo v tekmi po Zlati knjigi prerorejenih zlatih duš. Zdelo se mi je, kakor da sem čul iz groba zadnji opomin:

„Bratje, ki greste na tekme, naj ne bodo vaše tekme mrtva črka brez moči življenske klice. Sejte besede Zlate knjige v svoja srca in srce sobrata, da bo duša zlata!“

○○○○●○○○○

Benko Dobravec:

Lov na orle.

(Konec).

Kjer je eden, mora biti tudi drugi! Tako sva sklepala tudi midva in si izbrala zato pripravno skrivališče, da bi lažje premotila orla, ki bi se vračal.

Solnce je zlezlo že precej visoko in ves gozd je nekako oživel in se lesketal v pozni jutranji rosi. Okoli mene so prepevali ptiči lepo in glasno, da sem popolnoma pozabil

na svoj lovski cilj in se zamislil v brezplodne in sanjave misli. Ko se med tem enkrat slučajno ozrem kvišku, vidim kakih 300 metrov nad gnezdrom krožiti orla. Ali je kaj opazil, da je tako nezaupljiv? Dasi so me bolele že vse kosti, se nisem upal niti premakniti. Precej časa sem še tako delal pokoro, pa orel v zraku je imel nad njo

*) V spomin tajniku žužemberskega Orla † Dragu Lavriču.

očividno zabavo, ker se nikakor ni hotel spustiti nižje. Moja potrpežljivost, oziroma možnost vstrajati še nadalje v tem mučnem položaju, je bila že čisto pri kraju, tako da sem sklenil na škodo lovske sreče vstati in svoje trde ude pošteno raztegniti. In to bi bil tudi storil, če bi se ne bil v tistem trenutku orel spustil z neznansko brzino na vejo v bližini gnezda. Visoko vzravan je obstal — pa le za par hipov — in se nato spustil na gnezdo.

Ko se globoko oddahnem in previdno vstanem, zapazim, da moram nekoliko navzgor, če hočem priti do skale. Toda imel sem smolo. Že pri prvem koraku sem tako nerodno stopil na trhlo vejo, da se je orel zahvalil za mojo pozornost in odletel. Ustrelil sem sicer dvakrat in sicer hitro in zaporedoma: prvi strel se je razpršil med gostimi vejami, drugi pa je, vsaj kolikor sem mogel spoznati, zadel orla le po vrhu od strani in mu izbil nekaj peres. Nevoljen nad svojo nerodnostjo sem vseeno prodiral naprej, ker se mi je zdelo, da se je orel med poletom precej nagnil in se morda lahko ranjen kje v bližini usedel. Nisem se motil. Komaj naredim par sto korakov, ga zagledam pod vrhom visoke smreke. Toda žal! Prezgodaj me je opazil in se hitro umaknil naprej, da je bil izven strelne daljave. Ponovilo se je to gotovo petkrat, dokler se mi ni posrečilo, da sem ga na zelo dolgo razdaljo s šibrami spravil k miru in pokoju. Naskakovanje na tega orla je bilo

zame zelo naporno, obenem pa tako smešno in zanimivo, da ga ne pozabim nikdar. Mej tem je nastopilo poldne in v mojem želodcu je z vsemi zvonilo in pritrkavalo. Ko sem napasel najprej svoje oči nad ustreljenima orloma, sem postregel še najini lakoti z vsem, kar je nahrbnik premogel. Skuhal sem tudi pristno kavo na samovarju, ki jo pa moj vodnik ni posebno hvalil. Držal se je rajši zelenke in njene vsebine. Bog Ti jo blagoslovi! Spreobrnem te tako ne, — sem si mislil —, zaslužil si ga pa na vse zadnje tudi!

Po kratkem počitku sva se spravila zopet na noge, da poiščeva še drugo gnezdo, ki ni bilo preveč oddaljeno.

Posrečilo se mi je, da sem tudi tu ustrelil orla, pa samo enega — in še tega po vsakovrstnih težavah in triurnem čakanju. Pri vsem tem se je dan nagnil; zvečerilo se je tako naglo, da sva prišla vsled nagle hoje in težkega bremena vsa zasopla in utrujena domov.

Tako se je moj lov na orle v resnici prav imenitno posrečil. Posrečil pravim, — to pa zato, da ne bi čitatelj mislil, da gre vedno tako gladko in uspešno. O, nikakor ne! Zgodí se namreč prav pogosto, da se vrne tudi izkušen lovec po raznih neprilikah praznih rok! Treba pomisliti, da je orel ptica, divja ujeda, ki si izbira za bivališče pragozde ali vsaj malo civilizirane in težko pristopne pokrajine, in da je oborožena s telesnimi čuti, ki človeške daleko prekašajo.

***○○○○

Škender :

Citrarska.

*Jaz sem citrar, doma iz Gorenje,
pevam in srca razgrevam povsod.
Kadar sem žalosten, sviram po notah,
v žarkem veselju si brenkam brez not.*

*Kri — kot bi vrela — takrat mi zapolje,
takt mi udarja razgreto srce. —
Rože po tratinah moje so note,
pisane rožice: f — g — a — c. —*

*Kdor je citrar, ta fant je od fare,
peva in srca razgreva povsod:
Kadar je žalosten, svira po notah,
v žarkem veselju si brenka brez not.*

***○○○○

Orlovska hranilnica.

To ni samo načrt, katerega izvršitev je še v daljnji bodočnosti, temveč je že dejstvo. Orlovsko hranilnico že imamo. Pravila Društvene nabavne zadruga so se namreč tako izpremenila, da Centralna če-

belica sprejema tudi vloge ne samo posameznih odsekovnih in društvenih čebelic, temveč tudi zneske, ki jih hočejo vložiti posamezniki, prav tako kot v vsaki drugi hranilnici. Orlovsko hranilnica sprejema

vloge vsak dan dopoldan in popoldan osebno, pa tudi po pošti in sicer po položnici, ki jo dobiš brezplačno pri odsekovni Čebelici. Vloge se obrestujejo po 6 odstotkov — tako kot pri drugih denarnih zavodih. Natančnejša navodila dobiš na zadnji strani v inseratnem delu našega lista.

Kateri razlogi so nas privedli, da smo ustanovili lastno hranilnico?

1. Mnogi člani zlasti iz Ljubljane so nas prosili, če bi mogli vlagati v Centralno čebelico ne samo denarja odsekovnih Čebelic, temveč tudi lastne vloge. Ker je bilo to po dosedanjih pravilih nemogoče in ker je bila Centralna čebelica oz. Društvena nabavna zadruga pripravljena ustreči tej želji, je vložila na sodišče predlog za izpremembo pravil v tem smislu, da sme sprejemati tudi denarne vloge. Sodišče je predlog sprejelo.

2. Mnogi naši ljudje po deželi neradi nalagajo denar v domačem hranilnem zavodu in ga nosijo v razne Mestne hranilnice, ki so v rokah nasprotnikov orlovstva. Te Mestne in razne druge hranilnice s svojimi velikimi dobički podpirajo sokolska in druga svobodomiselná društva — in to v precejšnji meri z našim denarjem. Koliko našega denarja je naloženega po raznih bankah in denarnih zavodih, ki so nam skrajno sovražni. Zato je naše geslo: manjše svote zbiraj v odsekovni Čebelici, večje svote pa naloži v domači hranilnici. Če pa tega iz raznih razlogov ne storiš, ne nosi denarjev v nasprotne hranilne zavode, s čemer samega sebe tepeš, temveč pošlji ga v orlovsko hranilnico: pri odsek. Čebelici dobiš položnico, ki se glasi na Centralno čebelico, pojdi na pošto, denar oddaj, potrdilo pa hrani. V Centralni čebelici pa bo zate shranjena hranilna knjižica, ki jo boš dobil, kadar boš želel.

3. Dobiček, ki ga sicer dobijo nasprotniki od tvojega denarja, naj pripade orlovstvu, ki bo moglo delovati s polno paro le, če bo tudi finančno močno podprto. V denarni krizi, katero preživlja vse

gospodarstvo v Sloveniji, so podpore, brez katerih orlovska organizacija ne more še izhajati, vedno manjše. To dejstvo nas zato nujno sili, da se postavimo na lastne noge. Majhen del k temu naj doprinese tudi orlovska hranilnica.

IZ PRAVILNIKA

„Centralne čebelice“,

ki je bil odobren v smislu § 11a pravil Društvene nabavne zadruge v Ljubljani v skupni seji načelstva in nadzorstva dne 23. maja 1924.

Vloge. „Centralna čebelica“ sprejema vloge Čebelic, pa tudi vloge posameznikov. Denar se lahko vlaga po poštnih položnicah, ali pa pri blagajni Centralne čebelice v prostorih Društvene nabavne zadruge v Ljubljani. Blagajna je odprta ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Vsak vložen znesek na hranilno knjižico potrđita z lastnoročnim podpisom dve osebi, ki sta navedeni v seznamu poleg blagajne.

Vloge, ki se pošljejo po poštnih položnicah, se ne potrjujejo, ker velja že odrezek poštne položnice kot potrđilo vloge.

Obrestovanje. Vložen denar se obrestuje do nadaljnjega po 6%.

Dvigi. Denar lahko dvigne ob delavnikih dopoldan od 8—12 vsakdo, ki predloži hranilno knjižico.

Čebelicam se izplačujejo dvigi navadno po čekovnih nakaznicah na podlagi pismene odpovedi; denar Čebelice dvigne pri blagajni pa tudi lahko vsakdo, ki prinese in izroči v redu izpolnjeno pismeno odpoved.

Izvzeti so pa slučaji:

a) ako je vlagatelj knjižico vinkuliral s posebnim geslom ali pridržkom,

b) ako je izplačilo vloge sodno prepovedano in

c) ako je v teku sodna amortizacija dotične knjižice.

Izgubo hranilne knjižice je treba takoj javiti Centralni čebelici, da zabeleži prepoved dviga v svojih knjigah.

○○○○

Otokar Janez:

Vseh oči se ozirajo na nas!

(Konec.)

Omenil sem odprto okno, skozi katero sem svetoval v slučaju „neizogibnega“ kajenja puhati dim. Toda z odpiranjem in zapiranjem oken je v vlaku pogosto prav poseben križ. Gotovo je to, da je treba železniške vozove močno zračiti in sicer rajši preveč ko premalo. Vendar ne boš tega

načela — če si se ga sam krepko oklenil — brezobzirno izvajal. Ozir na sopotnike ti bo narekoval pametno mero. Zapiranje in odpiranje boš uredil po medsebojnem dogovoru s sopotniki, po dogovoru, ki ne bo podoben prepiru, ravsui in kavsu, temuč olikani pogodbi, pri kateri so se prijateljsko

pretresli vsi v poštev prihajajoči razlogi „za“ in „proti“. Pri takem pogajanju so najprimernejši izrazi: prosim — dovolite — ali smem — zdi se mi, da — za nas vse bo morda bolje itd.

O, zavoljo odprtih, oziroma zaprtih oken sem videl v železniškem vozu že čudne, čudne prizore! Bolelo me je, da se najdejo med nami tako neplemeniti ljudje — ali Bog me varuj, da di videl kedaj brata Orla, ki je zakrivil tak skrajno mučen prizor!

Z vrati je stvar dokaj lažja. Tu menda skoraj brez izjeme velja: vrata naj bodo zaprta! Pa še nekaj velja: vsak jih sam za seboj zapiraj! Pa mislite, da to znamo? Prav te dni je prižvižgal v voz kamniškega vlaka 15 leten možicelj, odrinil vrata s kolenom in z rokama v žepu čofnil na prvo klop. Nasproti sedeča gospodična mu je rekla: Vsaj za seboj zapiraj vrata! Oblastni „mož“ se je komaj ozrl in rekel z občudovanjem vrednim zaničevanjem tega malenkostnega sveta: Kaj se jaz zmenim za vrata!? Razume se, da je gospodična molčala in šla sama zapirat . . .

Zdaj naj pa poizkusi kdo pretuhtati, koliko je še kaj na svetu takihle „malenkostnih“ reči za katere se on — ja: On! — „ne zmeni“!! —

Poznamo živali, ki ne morejo prenesti rdeče barve. Našcepirijo se in zakavdrnjajo! Nekaj podobnega je včasih najti tudi pri ljudeh. Orlovske srajce na morejo videti! Rastogote se in zagodrnjajo — morda celo zaropotajo. Pravimo, da izzivajo. Nastane vprašanje, kaj boste Orli storili, če se pojavi izzivanje v vlaku. Skozi okno izzivačev ne morete pometati, sami tudi ne morete poskakati skozi. Kaj preostane?

Izzivanje je različno. Ta ali oni samo tako nekoliko pozabavlja, bolj iz nevednosti kot iz hudobije. Tako reč je najbolje preslišati ali pa dobrohotno popraviti, češ: gospod, vi ste v zmoti, dovolite, da vam stvar pojasnim — — — Ko je eden v imenu vseh zadevo pojasnil in se je oni s pojasnilom zadovoljil, je itak vse dobro. Če se pa ni zadovoljil in zabavlja huje, zapojte čedno pesem in se ne zmenite več zanj.

Mislím, da ga boste tako najprej in najtemeljiteje ugnali.

Najdejo se pa tudi izzivači, ki hočejo na vsak način prepír ali celo pretep. Zato naravnost in hote žalijo, obmetavajo s primki, klafajo. V takem slučaju je težko vse mirno požreti in bi bilo tudi vse prej nego prav. Pred sodbo z junakom! Seveda ne pred sodbo krepkih zaušnic, temuč hladnokrvno stopi eden predenj in zahtevaj, naj se legitimira! Naj le pove svoje slavno ime in to njegovo lastno ime naj bo njegov sodnik! — Če se na tvoj poziv ne odzove, temuč nadaljuje svoje surovosti, pokličí sprevodnika in na podlagi § 11 obratnega reda v imenu vseh kategorično zahtevaj, da surovino odstrani iz vašega voza. Sprevodnik ima pravico in dolžnost, da takega vročekrvneža na prvi postaji postavi na hladno! Pri vsem tem pa vsi pazite, da sami ne zagrešite kakih nerodnosti in surovosti!

Če je izzivač pijan, pa že sploh nimaš drugega sredstva kot da se poslužiš § 11. Saj je zadnji čas, da bi se ta paragraf začel izvajati — zato se ga vsak posluži in vselej boš storil veliko dobro delo pred Bogom in pred ljudmi.

Da orlovska organizacija trdno vztraja na načelu: Orli se vozijo ločeno od Orlic — to itak veste. Kjer in kadar

je količkaj mogoče, naj se ta princip, ki je silno zdrav, natančno izvaja. Zdrav je, pravim za Orle in Orlice same, — zakaj edino prav in naravno je, da iščejo fantje kot organizacija sebi primernih vrednot v fantovski družini, dekleta pa v dekliski in ne narobe — zdrav pa zlasti za dobro ime celokupne organizacije. Dobro ime in čast organizacije je pa zaklad, ki ga ne smeš za nobeno ceno imeti naprodaj!

V tem oziru le veliko previdnosti, zlasti še pri vožnji v večernih urah, ki je seveda včasih res neizogibna. Tu naj kar naravnost na nekaj opozorim. Večkrat se zgodi, da so vlaki nerazsvetljeni, zlasti baje pogosto ali celo redno na dolenjski železnici. Za take slučaje resno svetujem, da si oskrbite sveče, ker vam ta mala sitnost in težava utegne prinesiti stotere in tisočere moralne

† br. Stanko Šoberl, Jesenice.

obresti — vaše dobro ime in z njim čast organizacije bo ostala neomadeževana!

Naj bo s tem glede obnašanja med vožnjo zadosti povedano. Samo eno še vsem bratom živo polagam na srce: Kadar se te morda hoče polotiti razposajenost in neugnanost, takrat se spomni in vprašaj: Kako bi jaz sodil o drugem, če bi ga kot neudeleženi opazovalec videl v takem položaju, kot sem zdaj jaz? — Odgovor si daj sem in se po njem ravnaj!

Odhod z vlaka. — Najprej malo opazujmo! Vidiš, vlak se je na postaji ustavil, vrata sunkoma odletavajo na vse strani, ljudje kriče drug čez drugega, se prerivajo in zagozdujejo ob nagromadeni prtljagi — vsak hoče biti prvi na prostem, pa ne ve, da bo prav ta silna naglica zavila pot njemu samemu in desetim drugim poleg njega. Tako Orli ne boste izstopali! Počasi drug za drugim! Pomagajte, če treba, drug drugemu! Stopajte nalahko, oprezno, tiho, ne preskakovati stopnic in ne siliti iz voza, dokler se ni popolnoma ustavil.

Kaj pa sedaj? So fantje, ki se po izstopu najprej zakade v živo mejo ali kak grm blizu postaje in si naberejo cvetja in zelenja. Kakšna brezobzirnost! Kdor misli, da ga bo na ta način pridobljeno zelenje krasilo, se temeljito moti. Nekaj nasprotnega se bo zgodilo.

Orli, vi ne tako! Bodite skupaj, kar najbolj olikano se obnašajte! Prej ko mogoče si zopet pod vodstvom načelnika sformirajte četo! Na manjših postajah je to mogoče precej tik ob progi, na večjih je treba prej priti ven na cesto. — Preden stopite v pozor, si še enkrat oglejte in popravite obleko, da se brž odpravi vsak morebitni nered na njej, pogledajte pa tudi po bratih, če ni morda ta ali oni sam na sebi česa prezrl. — Ko je vse to urejeno, naj zapoje trobka in: četa — stopaj!

Sedaj ste zopet popolnoma v rokah in na vajejih brata načelnika. Kamor greste, greste skupaj, kjer se ustavite, se ustavite skupaj — vsi za enega, eden za vse!

Bratje! Vseh oči gledajo na nas, naj gledajo, mi pa skrbimo, da bodo imele tudi kaj videti — in sicer kaj lepega videti! — Bog živi!

○○○○○○

Zanemarjena dolžnost.

Obiskal nas je Orel-vojak in se bridko pritoževal, da ne dobi od domačega odseka nobenega pisma in nikakšnega pozdrava — pa ne samo on, tudi noben drug iz iste garnizije.

Ta tožba kaže, da še vedno po mnogih odsekih orlovsko skupnost čisto napačno pojmujejo. Iz tega napačnega razumevanja pa izvira vse polno zelo usodnih napak, ne samo zanemarjenje Orlov-vojakov. Mnogi napačno mislijo, da je orlovski odsek navadno društvo ali samo skupna vsota več fantov, ki jih popolnoma mehanično vežejo med seboj pravila in namen orlovske organizacije. Menijo, da je orlovski odsek kakor gruča delavcev, ki delajo pri gotovem podjetju: veže jih skupna disciplina in namen podjetja, pa prav nič drugega. Če ta ali oni odide iz njih srede, nikogar ne boli, ne njega ne ostalih, nikdo ga ne pogreša in nihče ne čuti potrebe, da bi z njim še nadalje imel kakšen stik. Zakaj vez je bila čisto zunanja: tovarniški obratni red — in ko je bila ta vez pretrgana, je bilo na obe strani pretrgano vse.

Orlovski odsek pa ni nobena samo delavska skupnost, niti društvo — temveč

družina. To niso samo lepe besede, to je resnica, to je temeljno načelo, na katerem sloni vse orlovstvo. Družinskih članov pa ne veže med seboj samo skupno bivanje v hiši, skupno ognjišče in isti hišni red, temveč več, mnogo več. In ta „mного več“ je medsebojna bratovska ljubezen, medsebojna skrb in požrtvovalnost, ki ostane tudi, če se družinski član loči od ostale družine, zapusti skupno hišo in skupno ognjišče ter ni več vezan na isti hišni red. Družinski čut drži družinske člane skupaj tudi, kadar so ti ločeni med sabo. Ljubezen, skrb, požrtvovalnost ostane, še več: če je eden od družine v večji potrebi, nevarnosti ali zapuščenosti, imajo ostali toliko več ljubezni do njega. Pri družini je to samoposebi umljivo in kjer tega ni, tam ni več družine, temveč samo nje zunanji lik. Taka družina tudi ne vrši in ne more vršiti svoje vzgojne naloge: iz vsakega družinskega člana narediti v prvi vrsti dobrega človeka.

Če je orlovski odsek res družina z vsemi njenimi bistvenimi lastnostmi, ne pa samo nje videz in nje mrtvi lik, potem ljubezen in prijateljstvo, ki veže odsekovne člane doma, ne premine in ne ugasne, tudi

če ta ali oni član pride izven orlovske discipline. Še več: tak član, ki na odsekovno družino ni več priklenjen z zunanjimi vezmi, tembolj potrebuje notranje vezi, ki je ljubezen in prijateljstvo.

Najskromnejši izraz ljubezni in prijateljstva je pa medsebojno občevanje. Zato je pri

članih, ki pravilno umevajo orlovsko skupnost, samoobsebi umljivo, da pogosto dopisujejo z brati pri vojaki, tembolj, ker ti s hrepenenjem čakajo vsakega pozdrava iz domačih krajev.

Bratje, vpoštevajte!

oooO()Oooo

Dr. Ivan Oblak, zobozdravnik-specijalist v Ljubljani:

Pazite na svoje zobe!

Do začetka minulega desetletja je bila nega zob med našim ljudstvom še zelo omalovaževana stvar. Po zlatih zobeh v ustih vrnivših se Amerikancev so v naših vaseh cenili vsoto dolarjev v njihovem žepu in blagostanje v Ameriki, ne pa kulture in kot posledice kulture nege zob v Ameriki, ki stoji v tem oziru zelo visoko.

Zadnja leta, posebno sedaj po vojni je opažati pri nas razveseljiv napredek v zanimanju za zdravo zobovje. Seveda je ta napredek le mal odstotek tega, kar bi moralo biti, ampak človeka le razveseli, če vidi pacienta, ki pride iz daljne gorske vasi, več ur oddaljene od železniške postaje. In tako pot mora narediti po večkrat, da spravi svoje zobovje v red.

Dorasel človek ima pravilno 32 zob, zadnji štirje od teh zrastejo pogosto šele v poznejši dobi. To so takozvani zobje modrosti. Ako potegnemo navpično črto čez sredino obličja, naštejemo na vsako stran te črte v pravilno razviti gornji, oz. dolnji čeljusti po 8 zob, ki jih imenujemo po vrsti: veliki rezalec, mali rezalec, podočnik, prvi in drugi mali kočnik, prvi, drugi in tretji veliki kočnik.

Prve zobe pri otroku imenujemo mlečne ali otroške zobe. Teh je po deset v vsaki čeljusti. S šestim letom pa zraste prvi stalni zob, ki stoji takoj za otroškimi, je torej šesti v vrsti na vsako stran čeljusti, ako začnemo šteti pri gori omenjeni navpični črti. Otroški zobje izpadejo pravilno takrat, ko že stopa na njihovo mesto stalen zob. V tem času so korenike otroškega zoba razjedene, zob se močno maje in se da navadno lahko brez posebnega orodja odstraniti. Često se pa zgodi, da otročji zob ne izpade sam, to je navadno takrat, ako je dotičnemu zobu odumrl živec in ostane mogoče samo še gnijoča korenika. Taki koreniki se stalen zob kaj rad umakne na zunanjo ali notranjo stran zobne vrste, tako nastajajo nepravilne vrste zob.

Ali naj negujemo tudi otročje zobe? Na vsak način! Zakaj? V prvi vrsti zato,

da ohranimo prostor za stalne zobe. Ako namreč otroški zobje predčasno izpadejo, se pomaknejo zobje, ki stoje zadaj za nastalo vrzeljo, sami od sebe bolj naprej. Čeljust n. pr. dolnja se bo zvečala, da bo dovolj prostora. Tu se pa cela brada pomakne naprej, pri zaprtih čeljustih zakrivajo dolnji zobje vrsto gornjih, otrok dobi več ali manj spačen obraz vsled naprej stoječe brade. Enako se lahko gornja čeljust pomakne bolj naprej, kot je pravilno — zopet nelep izraz v obrazu.

Posvetimo torej vso pozornost že otroškim zobem!

Zakaj boli zob? Ako ne damo takoj zapolniti vsake votlinice, ki jo opazimo na zobu, se lahko zgodi, da občutimo vsako bolj hladno ali vročo, tudi sladko jed ali pijačo; isto občutimo, ako vzdihnemo mrzel zrak.

Zakaj? Vsak zdrav zob ima v svoji sredini takozvano pulpo, to je skupina tenkih krvnih cevi in živcev, ki se odcepijo od večjih čeljustnih cevi in živcev in pridejo skozi drobne luknjice v konico vsake zobne korenike, napolnijo votel prostor, ki se nahaja v sredini vsake korenike in v sredini zobne krone, kakor imenujemo del zoba, ki je viden v ustih. S tem, da začne zob razpadati, živec ni več tako zavarovan, zato hitro občuti vsako spremembo toplote, ki se nam javi kot manjša ali večja bolelost. Pulpa je pa sedaj izpostavljena nevarnosti, da oboli. Tako nastane vnetje pulpe. To povzroča grozne bolečine. Celo polovico glave trga, dolge noči prečuje v silnih bolečinah, sam ne ve z gotovostjo, kateri zob ga boli. Če pride bolnik v roke strokovnjaku, je bolečin na mah konec, zob se izleči in zapolni, rabi se lahko kot preje.

Če bolnik ne išče zdravniške pomoči, se lahko zgodi, da začne otekati čeljust. Prisad se je tu razširil na okostnico, kakor imenujemo tenko mreno, ki pokriva vsako in tudi čeljustno kost. Bolečine so sedaj prenehale, na čeljusti se zbere lahko

gnoj. Zob se da tukaj včasih s težavo še rešiti, dostikrat je pa sploh izgubljen.

Na vsak zob posebej pazi v svojih ustih in ga daj takoj popraviti. Tako ti ne bo treba nikdar tožiti zaradi zobobola. In še nečesa se s tem obvaruješ. Smradu iz ust! Kako neprijeten je svoji okolici človek, ki mu vdari grozen smrad iz gnijočih in razpadajočih zob v ustih, kakor hitro spregovori besedo! Njegovo dihanje okužuje s smradom vso okolico. Fant, kaj bo mislilo o tebi dekle, ko bo pri govorenju po dihu iz tvojih ust začutilo, kake gnijoče razvaline se skrivajo v svojih ustih. Še bolj neprijeten vtis naredi dekle z zanemarjenimi in gnijočim zobovjem. Neprijeten je mož z zanemarjenimi ustmi svoji ženi, taka žena še tem bolj možu. To je torej eden glavnih vzrokov, ki nam nalaga dolžnost, da negujemo svoje zobe.

Že zanemarjena usta ti strokovnjak zopet lahko spravi v red. Bolno zobovje se da izlečiti, razpadli deli zoba se nadomeste s takozvano plombo, ki je iz kovine ali kake drugačne trpežne snovi. Zob je zopet tako vporabljen, kot je bil prvotno. Neozdravljive korenike se dajo odstraniti. Ne trpi nikdar gnijočih korenik v ustih! Ne boj se pri tem bolečin, dandanes imamo sredstva, ki nam omogočajo zdraviti brez bolečin.

Na močne in ozdravljene korenike sprednjih zob lahko pritrdimo umetne zobe, ki v vsakem oziru popolnoma nadomeste lastne. Ne prevelike vrzeli v zobni vrsti se dajo premostiti z umetnim zobovjem, takoimenuvanimi mostički, ki so pritrdjeni na zdrave zobe, ostanejo stalno v ustih ter popolnoma nadomestujejo tudi lastne zobe. Mostički se delajo navadno v zlato, pri tem pa so lahko na zlato pritrdjeni umetni beli zobje, ker ni okusno preveč zlata kazati v ustih. Umetni beli zobje se lahko pri-

trdijo tudi na kavčukovo pleščo, ki pokriva nebo v ustni votlini. Ta se mora nasaditi vsako jutro v usta. Tako kavčukovo zobovje s ploščo omogoča tudi popolnoma brezobim čeljustim premelevo hrane in drži v pravilni oddaljenosti brado od nosa, ki se pri brezobnih ljudeh zelo približata in dasta poleg vpadlih lic značilen izraz starega obličja.

Mi pa moramo paziti, da nam ne bo treba dragega umetnega zobovja. To bomo dosegli s tem, da bomo že v zgodnji mladosti skrbno pazili na svoje zobe. Zlasti naj si nabavi vsakdo ščetko za snaženje zob. Kakor je važno, da se umiješ vsak dan, prav tako je važno to, da si redno vsak dan očistiš zobe. Ako so ti zobne paste za tvoje razmere predrage, kupi si cenejši zobni prašek. S tem praškom na ščetki odrgni zobe v vodoravni in navpični smeri. Ne reci, da nimaš časa zato, par minut dnevno lahko vsak pogreši. Če si očistiš zobe samo enkrat dnevno, je bolje, da si očistiš zvečer, predno se vležeš spat. Tako odstraniš ostanke raznih jedil, ki bi razpadale ponoči v zaprtih ustih. Priporočati pa je čiščenje zob po vsaki jedi; vsakemu seveda to ni mogoče.

Daj si redno vsako leto enkrat preiskati svoje zobovje zdravniku, sam se ne moreš prepričati, če je vse v redu. Ne čakaj tako dolgo, da te prisili bolečina k temu koraku. Pazi pri tem, da ne padeš v roke kakemu zakotnemu mazaču, katerih število je zadnje čase zelo narastlo. Žrtve takih mazačev videti imam skoro dnevno priliko.

Mogoče se ti zde zobozdravniki malo dragi. Zato si pa zapomni, da je najcenejši zobozdravnik skrbno rabljena zobna ščetka. Tako se boš obvaroval zobnih bolečin, smradu iz ust, ohranil si boš zdrav želodec in prištedil denar, ki ga moraš sicer izdajati za drago umetno zobovje.

Naši Orli v zasedenem ozemlju. Vodstvo orlovskih odsekov vabi društva in okrožja, da prirejajo v pomladanskem času izlete v naravo s sledečim pozivom: Društva, okrožja: Prirejte izlete! Skrbite za red na izletih. Naj bo vsaka vaša skupna

pot v mater naravo polna veselja in pouka! Tam na tratah in planinah naj odmeva naša pesem, tam naj se oglasi deklamacija in čuje govor, tam, kjer smo daleč proč od vrtinca sveta in bliže nebes! Kolesarji, sportniki, telovadci in telovadkinje, pomlad vas kliče ven! — Telovadni odsek v Batnjah priredi po Vel. noči telovadno akademijo s sledečim sporedom: nagovor, dve deklamaciji, proste vaje, simbolične vaje in skupine. Med odmori poje mešani in moški zbor.

Dr. Iv. Pregelj:

Slovenska legenda.

Povest.

6. Civis romanus.

Veliki potnik sveti Pavel, je šel samcat med gorjske Slovence. Lezel je v breg s kranjske strani v prelaz, ki odpira zemljo solnca in slovenskih solza.

Končnoveljavni uspehi zimskega sporta na let. olimpijadi. Države, ki so se udeležile zimsko-sportnih tekem v Chamonix-u, so se sledeče raz-

redovale: 1. Norveška 134,5 točk, 2. Finska 76,5 točk, 3. Velika Britanija 30 točk, 4. Amerika 29 točk, 5. Švedska 26 točk, 6. Avstrija 25 točk, 7. Švica 24 točk, 8. Francija 19,5 točk, 9. Kanada 11 točk, 10. Čehoslovaška 8,5 točk, 11. Belgija 6,5 točk, Italija 1 točka. Udeležencev je bilo: Francija 44, Velika Britanija 36, Švedska 31, Švica 30, Čehoslovaška 28, Amerika 24, Italija 23, Belgija 18, Finska 17, Norveška 14, Kanada 12, Poljska 7, Avstrija 4, Jugoslavija 4, Ogrska 3.

Naši plavači na olimpijadi. Za jugoslovan, olimpijsko reprezentanco se vrši izbirna plavalna tekma dne 19. junija t. l. Tekmovali bodo gospodje in dame. Za gospode je predpisano prosto plavanje na: 100 m, 200 m, 400 m in 1500, hrbtno plavanje pa na 100 m ter stafeta 4x200 m, skoki in Watterpolo. Dame tekmujejo v prostem plavanju na 100 m in 300 m ter v stafeti 4x100 m.

Naš nogomet na pariški olimpijadi. Za jugoslovansko nogometno reprezentanco za letošnjo olimpijado v Parizu je odbranil 22 nogometašev in sicer: 8 od Haška, 5 od Gradjanskega, 5 od Concordije, 2 od Jugoslavije, 1 od Hajduka in 1 od Bačke. Med igralci jih je 18 iz Zagreba, 2 iz Belgrada, 1 iz Splita in 1 iz Subotice. Iz Slovenije niso nobenega odbrali, dasi ima ljubljanska "Iirija" nekaj prvovrstnih moči, ki bi prišle vpoštev. Določeno je, da bo naša nogometna reprezentanca igrala najprvo z reprezentanco Uruguaya in sicer dne 26. maja t. l. Za vse sportne panoge na olimpijadi se je priglasilo 41 narodov. — Ko smo to število zaključevali, nam je došlo poročilo, da je jugoslovanka nogometna reprezentanca v boju z Uruguayem sramotno podlegla. Poraz je bil popoln (7:0). Gledalcev je bilo 30.000.

Izbirna tekma za olimpijado v Franciji. Izbirne tekme za pariško olimpijado se je udeležilo 20 telovadcev, iz med teh je 6 telovadcev francoske katoliške telovadne zveze, ostali pa so iz drugih telovadnih zvez.

Avstrija in olimpijada. Avstrija se udeleži olimpijade samo s štirimi težkoatleti, dvema plavčema in z malim številom lahkih atletov. Avstrijska nogometna reprezentanca, ki stoji na zelo visoki stopnji se je ne udeleži. Čudno, da se ravno nogomet, ki bi bil Avstriji prinesel gotovo časten uspeh, ne udeleži pariške olimpijade.

Francoska telovadna zveza (nekatoliška) je priredila lansko leto tekmo za prvenstvo zveze, h kateri se je priglasilo 60 tekmovalcev. Prvi zmagovalec je bil neki Alzačan. Mnogo jih je pa odstopilo od tekme, ker je bilo za tekmo predpisano tudi plavanje, a niso znali plavati.

IX. olimpijada se bo vršila v Amsterdamu l. 1928. Ker Holandija nima primernih prostorov za zimski

Pozna jesenska megla mu je ležala ob poti, na mokrotnem in ilnatem potu mu je drselo, mokro, trohneče bilje mu je rosilo dolgo obleko. Zdajpzdaj je zamahnil predse v to bilje in otresel roso. Ko je prehajal med nizkim grmičevjem in mu je legla mrzla in vode polna pajčevina ob lice, ga je rahlo streslo. Potem je zopet vedreje zavonjal v blede vonj jeseni, ki je živel v poznih ovenelih rastlinah, v šentjanževih rožah, muhiču, praproti, robidi in volovjem jeziku. Vedro se je sklonil po še sveži in zapozneli cvet ciklama, božje žličice. Še vedreje se je zavedel tik pod prelazom pod apnenčevo pečino: vonj divje melise in majarona mu je napolnil nosnice in obudil v njem okus daljnega palestinskega in pustinskega rastlinstva. Tedaj pa je tudi že vedel, da je blizu meja.

„Aspetti — čakaj!“ je zaslišal nenadno ob sebi in videl laškega mejnega stražnika ob sebi.

„Passeporto? — potni list hočeš?“ je dejal slovesno apostol. „Civis sum romanus — rimski državljani sem.“

„Un nostro — naš človek“, se je gibko priklanjal stražnik. „Fa bene, signore — dobro je, gospod, pojdi naprej in oprost, da sem zadrževal.“

Apostol je mirno in slovesno prešel, ne da bi se v dostojanstveni prezirljivosti, katero je igral, ozrl po uljudnem človeku.

„Come un grande“, je mrmral stražnik in zmajeval z glavo, čemu se „veliki“ ne vozi. Zrl je poln sočutja za odhajajočim, nato je krenil za svojim poslom.

Apostol je bil tedaj prešel mejo. Pred njim se je odprla dolina, tesna in bridka v strmih lazovih. Prav na dnu teh lazov je bilo videti bel srebropen pas — reko, ki je tkala v vzhod in jug. Tesno ob njej je šla bela nit, cesta. Ob cesti je nizko doli mrlelo nekaj belih hiš z rdečimi strehami.

„Zemlja mojega poslanstva“, je zamrmral apostol in se spustil po rebri v globel. Tedaj pa je obrnilo njegovo paznost nase nekaj novega. V strašni strmini na levi je videl lesti človeka iz doline.

„Tihotapec“, je dejal bridko apostol in se mu je človek smilil. Vedel je, da žene ubogega človeka na drzna podjetja beda njegove družine, žene in otrok. Tedaj pa je čul od zgoraj klic obmejne straže: „Fermi, fermi!“ Videl je še, da se je skušal tihotapec potajiti in umakniti. Potem je počil strel. Človek v stenah je telebnil vznak v globine.

„Streljajo jih“, je mrmral trpko apostol, „pojeduh! In samo poštenega zaaslužka in dela jim ne dajo“.

Prva trpkost je legla v apostolovo dušo in je zamrmral trpko:

„In jaz sem tvoj državljani, maledetta, zemlja prekleta!“

Krčevito se je začel spuščati apostol niže v dolino. Prečudno nema je ležala pred njim. Ni se dramila niti, ko je bil na cesti in pred vasjo. Ni zalajal pes, ni zamukala živina. Malo otroče, ki mu je prihajalo iz vasi nasproti, je obstalo, ko ga je zagledalo, zatrepetalo s široko odprtimi očmi in bežalo v strahu. A za-

klicalo ni. Še polomljen mlin ob cesti ni šumel, še voda, ki je vrela čez roje, se je lovila na gluho kakor na volno.

„Strašen molk človeškega bivališča“, je trpel apostol. Vedel je, od kod ta gluhot. Trpkeje je ponovil o zemlji svojega državljanstva:

„Maledetta!“

Bil je v prvih hišah. Starec s kratkimi hlačami starega časa je sedel v gubó zleknjen pred drugo hišo, ki je lezla kakor starec na kup. Apostol je glasno pozdravil, nejasno je nekaj zamomljal starec. Klobuk pa je snel spoštljivo.

„Tako tiho odzdravljaš“, je dejal apostol, „da bi menil, da kolneš“.

„Gospod“, je stegnil starec roke proseče, „po laško ne znam, po slovensko ne smem. A klobuk sem snel“.

„Pa si bil pred šestimi leti župan“.

„Bil sem“.

„In premožen. Ali si pogorel, da si zdaj ubog?“ je vprašal apostol.

Starec je zaječal. V očeh mu je sinilo trenutno nekaj strašne boli in srda, a mirno je dejal:

„Sam si nisem kriv. In Bog je videl, kaj vse sem izgubil“.

Solze so mu vrele na osinela lica in je štel:

„Prvo so vzeli denar, potem živino, potem hišo, potem dva sina . . .“

„In hčer“, je prekinil apostol, „a Bog je videl“.

Apostol je pustil starca. A bilo je čudno. Kakor na mah je bila ugasnila starost v betežnem siromaku in se polegla žalost. Prehvaležno je zrl za odhajajočim, vstal, razprl roke kakor za boj in zaklical vedro:

„Verujem ti, človek! Bog je videl, Bog bo vrnil, kar so vzeli“. — — —

Apostola pa je predramil šum človeških glasov. Bila je pesem. In že je videl ljudi, ki so peli. Trije črnelasi, blede fantje v oholi obleki državnih stražnikov so sedeli pred nemarno krčmo. V svoji sredi so imeli mlado dekle, ki se je jokalo in smejalo. Apostol je vedel:

„Županova hči“.

Bila je pijana, od bridkosti je jokala, a iz vina, ki so ga ji bili usilili, se je smejala.

„Golobica“, je trpel apostol, „golobica med jastrebi. Preden bo mrak, jo bodo oskrunili in okužili“. Ni se mogel premagati. Odločno je stopil prednje in viknil na nje:

„Prasci, maledetti!“

Planili so nadenj. Zamahnil je z roko in so omahnili kakor od neskončnega udarca. Še so strmeli in se penili v divji jezi. Tedaj je deklica zakričala in bežala. Eden nasilnih se je gnal za njo, dva sta segala po orožju, da bi navalila na apostola. Znova je zamahnil z roko in nič več ga nista videla. Od one smeri pa, kamor je bila pobegnila deklica, je bilo čuti presunljiv krik. Dekle, ki je videlo, da jo lovijo, je zavpila in se pognala s ceste pod skale ob penasti vodi. Samo droben curek krvi je polil steno, ko je

sport, se bo odločilo letos v Parizu ali pa prihodnje leto na olimpijskem kongresu v Pragi, kje se bo izvedel zimski sport na prihodnji olimpijadi.

Državna podpora za telovadne in sportne organizacije v Čehoslovaški. V l. 1923 je izdala čehoslovaška vlada 2 in pol milijona čeških kron podpore telovadnim in sportnim društvom. Poleg tega je izdala 3 milijone čeških kron raznim telovadnim in sportnim društvom za zgradbo telovadnic, letnih telovadišč, igrišč ter kopališč. Vlada izdaja razne knjige o telesni vzgoji, pripravlja knjižnico v muzeju za telesno vzgojo, pošilja ljudi v inozemstvo v svrhu študij na institutih za telesno vzgojo ter si prizadeva, da dobi zmisel za telesno vzgojo zadnja gorska vas.

Kako skrbijo za telesno vzgojo naraščaja v Švici. V Švici imajo nebroj starejših vrhunskih telovadcev. Da pa dobijo dobre telovadce, se mnogo bavijo in skrbijo za pravilno vzgojo naraščaja. V ta namen imajo nalašč za to osnovano telovadno društvo učiteljev, ki prireja o velikih počitnicah 2—5 dnevne izlete v naravo. Teh izletov se morajo udeležiti le dečki in deklice, ki so nad 12 let stari. Za take izlete imajo predpisano posebno obleko in opremo. Naraščaj je ves čas izleta pod najstrožjim nadzorstvom in varstvom svojih učiteljev. Hrano in pripravo za kuhanje vzamejo seboj. Prenočujejo na prostem v šotorih ali na slami. Izletniki so vsi zavarovani zoper nezgode. Kadar pridejo v kako vas, napravijo majhen telovadni nastop, kjer jih vaščani z velikim navdušenjem sprejmejo. Šolske oblasti na vso moč podpirajo telovadna društva, ki napravljajo z naraščajem take izlete.

Švicarski in nemški telovadci so tudi proti boksu. Švicarsko tel. glasilo pravi, da Švici ni potreba gledati po inozemstvu, da bi se vpeljala nova panoga telesne vzgoje, kakor je boks in da bi se na ta način zapostavljala švicarska telovadba. Gotovo je boks neke vrste telesna vaja, vendar ima mnogo surovosti v sebi, ki ne razburi samo boksarja ampak tudi gledalce. Prastaro švicarsko tekmovanje, telovadba in sport nudijo mladini dovolj, da si more vežbati svoje telo. Temu izvajanju se pridružujejo tudi nemški telovadci ter pravijo, da je treba tudi v Nemčiji javni dvoboji — boksanje enkrat za vselej odpraviti, ker to samo vznemirja publiko, da potem divje kriči in žvižga. — Omenjeno bodi, da ni mišljen ta način boksa, kakor ga izvajajo naši telovadci pri telovadbi, ampak pravi boks, kjer nastopita nasprotnika drug proti drugemu — potem pa sledijo udarci in sunki. Posledica tega je, da eden, včasih pa tudi oba ne odneseta popolnoma zdravih udov.

Kako so razširjeni tel. listi v Nemčiji. V Nemčiji izdajajo nebroj

listov in revij, ki se bavijo s telesno vzgojo mladine. Kar se pa naklade tiče, stoji na prvem mestu „Arbeiter-Turnzeitung“ (Delavski telovadni list), ki izhaja v 150.000 izvodih. Zveza, ki ta list izdaja, ima 460.000 članov ter pride povprečno na 3 člane 1 izvod.

Komisija za telesno vzgojo v Nemčiji. Urad za telesno vzgojo v Bremenu je po naročilu vrhovnega vodstva za telesno vzgojo sklenil, do bo od Vel. noči 1924 dalje natančna opazoval uspehe telesne vzgoje po šolskih zavodih. Za vsakega učenca bodo napravili posebno polo, na katero bodo vpisovali njegov napredek, dokler bo obiskoval šolo.

Stari telovadci. V Nemčiji živi neka starca, ki je hodila do svojega 80 leta telovadit. — V Stuttgartu je pred kratkim praznoval neki Paul Wermann 50 letnico svojega delovanja v telovadnem društvu. Baval se je precej z žensko telovadbo. Pri oddelku žen in deklet, ki jih je sam vodil, je imel lepe uspehe. — Na mednarodni tekmi v Parizu v l. 1923 so bili tudi slučajji, ko sta oče in sin tekmovala. — Zmagovalec za prvenstvo na pariški tekmi je star blizu 40 let. — Sploh so najboljši telovadci v starosti od 30—40 let. — Kedaj bomo pri nas prišli do tega, da bomo imeli 40 letne in še starejše telovadce, ki ne bodo samo telovadili, ampak tudi tekmovali? Komaj pride fant od vojakov, pa misli, da je že prestar in preokor.

Kako skrbi nemška država za telesno vzgojo. Nemški minister za notranje zadeve je povabil vsa telovadna in športna društva, da priredijo mladinske tekme. Državni predsednik je obljubil zmagovalcu častno spominsko darilo. Tekme, na katerih se meri moč in spretnost, zelo navdušujejo mladino. Vršile se bodo skoraj v vsakem kraju, kjer obstoji kako telov. ali športno društvo. Društvom je na prosto dano kdaj izvrše tekme, vendar morajo biti do 15. septembra končane. Tekme so predpisane za dečke in deklice, a se vrše ločeno: Dečki tekmujejo v treh skupinah in sicer po starosti. Za prvo skupino je predpisan troboj (tek na 100 m, skok v daljavo, metanje žoge). Druga skupina tekmuje v šestorboju (tek 100 m, skok v višino, metanje žoge, drog, bradlja in plavanje na 50 m). Tretja skupina ima istotako šesterboj (tek na 100 m, skok v daljavo, suvanje krogle, plavanje na 50 m, drog in bradlja). Tudi tekme deklic so razdeljene v tri starostne skupine. V prvi skupini je predpisan tek na 75 m, skok v daljavo, in metanje žoge, v drugi skupini (petorboj) tek na 75 m, metanje žoge, drog, bradlja in plavanje, v tretji (petorboj) pa tek na 75 m, suvanje krogle, drog, bradlja in plavanje.

Belgijska telovadna zveza šteje 217 društev z 9500 člani ter 1200 članic. Moškega naraščaja je 6000, ženskega pa 2850. Starejših članov šteje 1115 ter 559 častnih in podpornih.

padla, in se pomešal v peno jezne vode. Glupo je strmel preganjalec.

„Porca schiava, maledetta“, sta jeknila ona druga dva razvratneža.

„Santa, benedetta“, je odgovorilo iz nevidnega, „sveta, blagoslovljena!“ — —

Apostol je stal pred župniščem.

„Il parrocho?“ se je odzval iz zaprte hiše plašen, postrežljiv glas, „župnika iščete? Kaj ne veste, da je že tri mesece z doma?“

„Z doma?“ je vprašal apostol, „kje pa?“

„Na Sardiniji.“

Apostol je vzdihnil in se obrnil naprej po poti v mrak in noč. Hodil je do jutra in v dan do poldne. Mineval je hiše in sela. Nikjer ni videl, da bi se bili otroci igrali, nikjer ni čul stare ljube pozdravne besede. Tišina in gluhoti groba vse povsod.

„Zemlja mojega državljanstva“, je trpel, „prekleta, prekleta!“

Opoldne je potrkal na nizka vrata župnišča, kjer je našel dušnega pastirja „doma“. Živahen stavec mu je odprl in ga koj posadil za mizo k skromnem obedu. Apostol je vprašal, kako se mu godi. Z vedro šalo je povedal duhovni, da apostol pri vsej svoji modrosti ni vedel, ali se stavec hvali ali toži. Tedaj je oni potisnil neko knjigo pred apostola. Apostol je planil:

„Kaj? Macchiavella bereš?“

„Odpril“ je mežikal dobrodušno in nagajivo duhovnik. Pavel je odprl in bral iz slovenskega:

„List sv. Pavla apostola do Rimljanov“. Nato se je nasmehnil, prvič, odkar je bil zopet v svoji zemlji. Nato dejal:

„Prijetelj v Gospodu! Moder si. V laških platnicah prebiraš slovensko besedo iz vere. Sedaj se ne čudim, da nisi na Sardiniji in da moreš še braniti svoje ovce pred rimskimi garjami“.

„Hvala Bogu“, je odvrnil skromno župnik. „Že od nekdan sem delal neumne dovtipe. Tedaj me niso bili ne tovariši ne presvetli v Gorici veseli. Zdaj pa me zavidajo in časte“. In še je pripovedoval, kako ume voditi za nos ovaduhe in ogleduhe in braniti v svojih faranih poštenje, čast in zavest.

„Narodno?“ je vprašal apostol.

„Slovensko in tolminsko“, je odvrnil župnik.

„A tvoje ime?“ je vprašal apostol in dvignil čašo z rujnim rihenberžanom, da bi nazdravil gostitelju.

„Moje ime?“ je zaigralo zopet veselo župniku v licu. „Glej, bil je Šavel, pa je postal Pavel. Takisto je z mojim imenom. V krstne bukve so me pisali za Staniga. Zdaj pa se pišem Stanič“.

„In vino ljubiš tudi“, se je zasmel apostol, „prav kot tvoj imenjak iz Ročinja Balant“.

„Ljubim, kolikor smem po Pavlu v pismu do Timoteja . . .“

„Po mojem!“ je dogovoril slovesno apostol. Stari šaljivec župnik Stanič pa je zadrhtel. Prvič se mu je zgodilo, da ni vedel šaljive besede na tuj nagovor; a trenutno se je našel.

„No“, je vzkliknil, „civis romanus, moj gost! Pa vstani, galjot, in pojdi in me ovadi, kar si zvedel. Meniš li, da ti bo kdo kaj verjel?“ — — —

* * *

Okrepjen in veder je vstal apostol na svojo daljno pot po deželi solnca. Obiskal je vse doline in vse hribe, bil je v Tribuši in v Kalu, v Čepovanu in na Lokvah, na Vipavskem in na Krasu, v Brdih do Krmina in na Notranjskem do Idrije in Postojne. Težko gorje je videl, po trnju je hodil, a trpel je lažje, odkar je spoznal vedro šalo župnika Staniča. Že misel na dobrega zviteža mu je silila smeh na lice. Še bolj vesel je bil, ko je nekajkrat našel, da ima Stanič svoje učence po deželi. Tako je hodil „rimski državljan“, ni več klet bridko, a bridko je pomiloval:

„Nesrečna zemlja mojega državljanstva! Ne bom ti več rekmo, da si maledetta in prekleta. Rekel bom, da si prismojena, tako prismojena, da ni noben satan tako!“ — — —

V prvih dnevih decembra je prispel apostol v revno kraško vasico pri Trstu. Bilo je rano jutro, nedeljsko. O polnoči so bili vzeli zlikovci bolehnega duhovnega pastirja iz postelje in ga odgnali. Apostol je stal pred cerkvijo, kjer se je jadir cerkovnik pred ljudmi, ki so bili prišli k maši:

„Ma moščo, so muhasti naš gospod, da ne vstanejo. Ali so pa že vstali? Saj sem ben dobro videl, da so bila vrata že odprta, ko sem dan zvonil. Zdaj jih pa ni, da bi pristopili!“

Še na duhovnega se ne boš smel več zanesti“, je dejal pikro krepek mož. Žene pa so plaho šepetale. Tudi v tisti kraški vasi je bila ena taka med njimi, da je vse vedela in videla, kar se je zgodilo po noči in po dnevi v devetih farah. A to, kar je videla tisto noč, se le ni upala povedati. Namignila je pa:

„Brez maše bomo“, je rekla, „a božja kazen nad nje, ki bodo našega greha krivi“.

Tedaj je pristopil med ljudi apostol in dejal: „Vašega župnika ne bo nazaj. Umril je to uro v Trstu pod šibami“.

„Pod šibami?“ je zastokalo v ženah. Možje so zaškrtali z zobmi.

„Pojdimo v cerkev“, je dejal mirno apostol. „Vaš duhovni odslej sem jaz“.

Civis romanus, Veliki! Zdrav, zdrav!

(Dalje prihodnjič).

K italjanskemu zletu v Florencio pošlje 6 društev, ki se bodo udeležila tudi tekem.

Telovadne tekme na Angleškem. V Angliji je priredila meseca marca angleška tel. zveza tekme. Tekma ni bila na taki višini, kakor pri nas, ker so imeli predpisane tudi lažje vaje, kakor so pri nas običajne. Vzrok je ta, ker v Angliji prevladuje sport. V tekmi za prvenstvo posameznikov je vzbujal veliko pozornost prvi zmagovalac, ki je izvajal vrhunške in vratolomne vaje.

Za XII. zlet italjanskih telovadcev, ki so bo vršil letos v Florenci, je priglašanih dosedaj 526 italjanskih in 96 inozemskih telovadnih društev. Tekmovalci dobe 75%, drugi udeleženci pa 60% popusta na železnicah. Izleta se udeleže tudi fašisti, ki imajo lastne telovadne in sportne organizacije. Kralj je dal 5000 lir podpore, razne druge korporacije so pa darovale darila za tekmovalce. Tekem se morajo udeležiti vrste z najmanj 9 telovadci ter obsegajo vaje na drogu, bradlji, krogih, konju na šir z ročaji ter skok čez konja na vzdolž. Predpisane so hkratne (simultane) vaje za tri telovadce.

V Rusiji so priredili lansko leto 6 mesečen telovadni tečaj za zdravnike, katerega se je udeležilo 20 vojaških in večje število drugih zdravnikov. Tečaj so vodili univerzitetni profesorji in višje vojaške osebe.

Ruski Sokoli, ki bivajo v inozemstvu, predvsem v Čehoslovaški in Jugoslaviji so začeli izdajati svoje glasilo „Ruski Sokol v inozemstvu“. List izhaja v Pragi, kjer je obnem središče vseh ruskih Sokolov.

Hrvatski Orli so priredili v zadnjem času tri organizatorično-tehnične tečaje in sicer v Zagrebu, Djakovu in Sarajevu. Tečaji so bili dobro obiskani; samo zagrebškega tečaja se je udeležilo 65 mladeničev. O priliki tečaja so napravili zagrebški Orli dobro uspelo akademijo.

Hrvatski Sokol priredi o priliki zleta, ki se vrši v l. 1925 v Zagrebu, tekme članov in članic. Tekme članov se delijo v nižji, srednji in višji oddelek ter tekme v lahki atletiki za one člane, kojih društva nimajo orodja. Tekma obsega vaje na drogu, bradlji, krogih, konju, skok v daljavo, višino, tek ter suvanje krogle. Članice tekmujejo na drogu, bradlji, krogih, konju, v daljavo, višino, tek ter prostih vajah. Tekma v lahki atletiki obsega: proste vaje, skok v daljavo, v višino, suvanje krogle, metanje diska, metanje kopja ter tek na 100 m.

Alaška katoliška telov. zveza. Častni dan je bil za Avant-Garde du Rhin, ko je praznovala 25 letnico svojega obstoja. Preko 8000 telovadcev se je zbralo v Schlettstadt-u, da se udeleže slavnosti ter se merijo v plemeniti tekmi. V petekso slovesno sprejeli na kolodvoru zvezino zastavo (prehodni prapor) in zvezino predsedstvo. Celo soboto in še v nedeljo so trajale tekme. V nedeljo je zmagovalno društvo iz prejšnje tekme z St. Martina-Colmar v navzočnosti tisočev telovadcev in nebrojnega števila gledalcev slovesno izročilo zvezin prapor sedanjemu zmagovalcu, telovadnemu društvu iz Schlettstadt-a. Pri slovesni službi božji na telovadišču in pri slavnostnem banketu se je zbralo mnogo odličnih cerkvenih in svetnih dostojanstvenikov. Ob dveh popoldan se je začel pomikati na telovadišče sprevod, kakršnega Schlettstadt še ni videl. Na telovadišču

je otvorilo 500 fanfaristov prireditev z zvezino koračnico. Nato je bila defilacija pred častno tribuno. Po defilaciji so izvajali proste vaje naraščajniki, za njimi pa člani. Potem so nastopila razna društva na orodju, s skupinami in skupin-

skimi vajami. Alzaška zveza je s tem svojim nastopom pokazala tako moč in disciplino svoje organizacije, kakršne ne bo kmalu doseglo druga telovadna organizacija ob Renu.

I Z KRAJA V KRAJ

Jesenice.

Umrlemu bratu Stankotu Šoberlu 16. aprila 1924.

Na vrtu orlovstva je utrgal Gospod cvet, da ga presadi na vrt blažene Večnosti.

Izgubili smo brata Stanka, izgubili svojega čebelarja. Mlad dvajsetleten fant je bil in že je dozorel, da dela na polju idealov organizacije, v katero je stopil kot sedemleten fantek. Mlada, nepokvarjena duša je poznala samo pot, ki jo je kazala orlovska ideja, da sadi med brate bratstvo in ljubezen, da pomaga brat bratu in z zgledom kaže pot. Štirinajst dni pred smrtjo je še zbiral za brate-vojake in ko je bila vsotica nabrana, ga je položila bolezen na smrtno posteljo. Tik pred ločitvijo ga je pokrepčal Gospod in Stanko je šel pogumen in blažen k Solncu.

Raz vrta Gospodovega, čuvaj, brat Stanko, nad brati, da bo usmerjena njih pot, kot si jo nam pokazal Ti, ko si nas zapustil. F. K.

Dol - Hrastnik.

Za povzdigo verskega življenja v odseku se je na pobudo nekega člana, ki noče biti imenovan, ustanovil 11. marca 1923 evharistični odsek. Odsek šteje 9 članov, ki prejemajo vsak mesec redno sv. zakramente. Prva obletnica tega važnega dogodka se je obhajala na ta način, da so člani evharističnega odseka prejeli skupno sv. obhajilo. Ob priliki evharističnega kongresa v Zagrebu sta se istega udeležila dva člana, ki sta nastopila tudi pri telovadbi (pri prostih vajah) z brati Hrvati. Katoliškega shoda se je udeležilo 11 članov v krojih, 3 člani v civilu. Pri telovadbi na Stadionu je nastopilo 9 telovadcev. S 1. oktobrom 1923 smo upeljali pri odseku „Čebelico“, ki je nabrala doslej že Din 680 — in to je za naše skromne razmere že lepa svota.

Telovadba se vrši ob nedeljah po prvi sv. maši v sobi, kjer se nahaja knjižnica izobraževalnega društva. Sestankov nimamo, ker primankuje prostorov in so člani oddaljeni. (Zakaj ne v isti sobi? Sestanki so prvtako važni kot telovadba. Op. ur.)

Dasi šteje naš orlovski odsek malo članov (15) in je njegovo delovanje omejeno, je vendar pri okrožnih tekmah dosegel 63,42%, ter je v trboveljskem okrožju na drugem mestu. Bog živi! V. E.

Semič v Belokrajini.

V splošnem je bilo odsekovno delovanje od septembra vsega občnega zbora povoljno. Fantovski sestanki so se vršili vsak teden s povprečno udeležbo 14—15. Predavanja so bila kulturno vzgojna. Odborove seje so bile po dve na mesec. V tehničnem oziru se je delalo samo v zadnjem času, to pa zato, ker telovadnica prej ni bila dogotovljena in ni bilo prostora za telovadbo. Odsek je priredil dve igri, ki sta se obe ponovili. Versko življenje v odseku je bilo še precej vzorno. Člani, naraščaj, moški in ženski so vestno obhajali orlovske praznike. Vsa naša orlovska družina je pristopila v krojih k sv. obhajilu. Na željo odseka so se vršile v naši župniji letos duhovne vaje za fante, posebno za tiste, ki so odhajali k vojakom. Duhovnih vaj so se udeležili vsi člani odseka. Vodil jih je č. g. Tumprej.

Tako je bilo naše življenje v notrajnosti. Na zunaj smo želi najlepši uspeh na akademiji, katero je priredil odsek dne 4. maja. Že spored sam z 18 točkami je vabil k obilni udeležbi. Akademijo je otvorila društvena orlovska godba, katero vodi br. Ruda Golobič. Na to so nastopili člani s prostimi vajami, govorom in deklamacijo višji in nižji naraščaj ter mladenke in gojenke, katere so prvič nastopile v novih krojih, za katere gre hvala g. kaplanu Krašni. Cel spored se je vršil v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost naših Belokranjcev. Akademijo smo zaključili z lepo živo sliko vseh telovadcev in telovadkinj, med katero je zaigrala godba.

Murska Sobota.

Poživljeni odsek je začel z rednimi fantovskimi večeri, ki so vršijo vsako soboto. Dne 3. maja je bil prvi tak sestanek, začel in zaključil se je z molitvijo, predaval je br. Rupnik o zgodovini orlovske organizacije, br. dr. Sušnik pa je označil pogoje za uspešni razvoj našega odseka. Navzoči so bili vsi člani. Z božjo pomočjo bo vzcvetel tudi naš odsek.

Šentviška orlovska srenja.

Prav je in lepo, da ve brat, kaj dela njegov brat. Prav radi tega sem se namenil nekoliko predstaviti bližnjim in daljnim bratom naše srenje. Namenil sem predstaviti Vam naše delovanje in življenje. — Reči moram, da smo še dosti dobro uporabili dolgo zimo, da smo vztrajali neomajno v mrzlih telovadnicah in društvenih sobah, ter se pripravljali zdaj na te zdaj na one tekme in nazadnje še za našo običajno prireditev v majniku, ki smo jo letos petnajstič obhajali. Za svoj trud smo pri organizatoričnih tekmah želi dobre in zadovoljive uspehe, kjer sta se posebno odlikovala odseka v Smladniku in Dravljah. Tehnične pa so sodnike naravnost presenetile.

Venec vsega našega zimskega dela je bil javen nastop v Tacnu pod Šmarno goro 11. maja. Kdor je že opoldne videl spreved, ki se je razvil po belih šentviških cestah, je moral misliti, da je redka slovesnost našega orlovstva. Zavest, da praznujemo svojo veliko slovesnost, nam je podkrepilo še dejstvo, da nas je korakajoče zmagoslavno po Št. Vidu videla vsa mala peščica nasprotne garde, ki je šla od telovadbe. Lahko so jo obhajale in spreletavale bridke misli, koliko jih je v primeri z nami. Popoldne je bila javna telovadba, ki je bila zadovoljiva, zlasti še, če pomislimo, da smo nastopili sami iz domače srenje. Naravnost lepo pa bi bilo pogledati naše telovadce, da ni bilo raznih tehničnih ovir. Pokazali so veliko volje in čez leto dni, mislim, bodo pa lahko želi krasne uspehe in priznanja, če bodo šli po ti poti naprej!

Splošno je življenje v odsekih živahno. To se zlasti vidi v odsekih. Št. Vid I., Št. Vid II., Dravlje, Smladnik. Tudi v odseku v Preski in v Šmartnem bi bilo lahko živahno, da ni zdaj te zdaj one ovire. A tudi tu pričakujemo lepe bodočnosti! Vsi odseki imajo kolikor toliko lastno streho, samo v Št. Vidu še ne. Letos pa se bo, če nam bo Bog naklonjen, tudi naša prestolnica proslavila z novim Ljudskim domom.

Orlovske uganke.

(Sestavlja Peter Butkovič-Domen).

1. Premestna uganka.

● ● ● ●
svoj ta ko rod
● ● ● ● ●
zgod dom in ne bra
● ● ● ● ●
rel kot o ču
● ● ● ● ●
mo ti ni hče mi
● ● ● ● ●
in va dom rod

Premesti te kamenčke v vrsto, ki da Gregor-
čičev klic; Orli naj nosijo ta klic vedno v srcu
s seboj.

2. Zagoneten napis.

*Svoboda je eden največjih darov božjih, pa tudi ogromna sila, kadar se ljud-
stvo zaveda. Slab in nespameten je vzgojitelj, ki bo pustil to silo neizrabljeno
ali celo v slabe namene vpreženo.*

Rešitev ugank se mora do 28. t. m. poslati in si-
cer po dopisnici na uredništvo Mladosti. Izžrebana
rešilca dobiva vsak po en izvod „Orlovstva“.

Rešitev ugank v 5. št.

1. Črkovnica: D(rv)ar, v(ez)ir, (gl)osa
sol(za), (po)top, oko(vi), (ro)pot = **dvostop**.
2. Istopisnica: Tudi Orla **gane** žalost
neodrešenega brata; ni Orel, da bi ga ne ljubil?
3. Kraljev pohod: **Kaj bi bilo z našimi**
dolžnostmi, če bi nas ne stale nikake žrtve?
Auerbach.

Obe uganki so prav rešili: Maribor: Mi-
helčič St., Kolar A., Kodrič A., Modrinjak Fr., Bo-
štele A., Pivec V., Ulaga T., Stanek L., Bezjak Fr.,
Orešnik J., Pušnjak B., Paluc Ig., Štefanič J., Rojht
I.; Št. Vid nad Ljubljano: Fric Fr., Snoj V.,
Vahčič R., Sem J., Majdič For., Hubad I., Gorše
M., Strancar I.; Ljubljana: Kessler J., Tonkli
St., Turšič A., Zakrajšek V.; Prevalje: Ambro-
žič L., Kusterle P., Blažej A., Lodrant Ožbe; Gu-
štanj: Kotnik L.; Št. Rupert: Cugelj I.; Pred-
dvor: Čuderman I.; Juršinci: Bezjak A., Mra-
kič P.; Št. Jurij ob Šč.: Domanjko L.; Sre-
dišče: Fras I.; Braslovče: Slokan J.; Rakek
Modič Al.

Izžrebana sta bila: Strancar Ignacij, Št. Vid
nad Ljubljano in Modrinjak France, Maribor.

*S telovadbo raste v mladem telovadcu
tudi samozavest duševnih sil.*

Erman & Arhar

Priporočava
se za vsako-
vrstna stavbna
in pohištvena dela

m i z a r
o v t s

Načrti, pro-
računi brez-
plačno! — Stal-
na zaloga pohištva

Št. Vid nad Ljubljano št. 4

Cene nizke!

Postrežba točna!

»Mladost«, glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 15. v mesecu. — List izdaja kon-
zorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.) —
Tiska tiskarna Tiskovnega društva v Kranju. — Uredništvo: Ljubljana, Ljudski dom. Or-
lovska Podzveza. — Odgovorni urednik: Franc Zabret. — Naroča se pri upravništvu »Mla-
dosti« (Ljubljana, Ljudski dom). — Za redne člane in starešine brezplačno; za vse druge
letno Din 30.—. Posamezna šte. Din 2-50. — Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru,

NOVA ZALOŽBA

r. z. z. o. z.

ima v zalogi vsakovrstne pisarniške, šolske knjige, zvezke, risalne priprave v največji izbiri za tehnike in inženirje, vse najnovejše knjige svoje in drugih založb, tudi nemške in francoske. Sprejema naročnino na tu- in inozemske knjige in liste.

Edino združeno podjetje te stroke v Sloveniji!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani Dunajska cesta št. 17

SPREJEMA V ZAVAROVANJE:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
- c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu;
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

Najboljše manufakturno blago kupite pri

Oblačilnici za Slovenijo, r. z. z. o. z. v Ljubljani

Centralno skladišče v palači „Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti nasproti knjigarne Bamberg. — Podružnici za prodajo na drobno se nahajate v Stritarjevi ulici št. 5 in na Dunajski cesti št. 29. — Telefon št. 550.

Kdor kupi slabo blago, plača dvakrat; kdor kupi dobro blago ima dvakratni dobiček! — Samo prvorstni tekstilni izdelki! — Velika izbira!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

Centralna čebelica

sprejema vloge Čebelic kakor tudi posameznikov ter jih obrestuje

po 6%

Vloge se sprejemajo vsak dan razen ob nedeljah in praznikih od 2—6 popoldan. — Dvigajo se samo popoldan. — Denar se more vlagati tudi po poštni položnici št. 13.169 (Centralna čebelica).

V zalogi Društvene nabavne zadruge so tudi šminke, krep, mastiks in vazelin za gledališke igralce in sicer znatno ceneje kot drugod. — Risalni papir, kuverte in bloke za vstopnice kupujte le v Društveni nabavni zadrugi. — V isti zalogi so tudi fine plavalne hlačice.

SOVOJI K SOVOJIM!

SOVOJI K SOVOJIM!